

Csizmadia Ervin, politológus, Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézet, Miskolci Egyetem BTK, Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete

Makkai János: aki volt, és aki lehetett volna

Az előadás – bevezető jelleggel – összefoglalja mindazt, amit tudni érdemes Makkai Jánosról (1905-1994). Nagy írói ambíciókkal megáldott, de az írói pályáról kiszoruló újságíró, politikus és politikai teoretikus volt, aki a két világháború közötti Magyarország egyik jelentős figurájává nőtte ki magát. Számos könyvet és rengeteg cikket írt. 1935-től 1944-ig a kormánypárt tagja, majd a Gestapó foglya. 1945 után emigrált az Egyesült Államokba. Az előadás érinti a Politika-Isten rabságában című könyvét, röviden kitér a könyv felfogására a hiedelemkorszakok történeti váltakozásával kapcsolatban, és befejezésül meghatározza a könyv mai helyét és jelentőségét.

Fazekas Csaba, történész, Miskolci Egyetem BTK, Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete

Makkai János forradalom-értelmezése

Amikor Makkai János könyvének A forradalom c. fejezetét papírra vetette, egy önmagát „ellenforradalmi”-ként meghatározó politikai rendszer volt hatalmon. A Horthy-rendszer hivatalosnak tekinthető ideológusai a történelem organikus fejlődésének elvét vallották, a forradalmakat elvi alapon, illetve 1918–1919 meghatározó emlékezetpolitikai narratívái miatt is elvetendő dologként kezelték. Makkai elutasította ezt a jobboldali-konzervatív forradalom-értelmezést, de leszámolt a baloldali, illetve marxista forradalom-teóriákkal is. Makkai forradalom-tipológiája nemcsak sajátos, következetesen építkező rendszer, hanem tovább is gondolható azon magyar forradalomnak nevezett eseményekre, melyekre az egykori szerző nem gondolhatott: 1956-ra, 1989–90-re, és 2010–11-re.

Pók Attila, történész, Történettudományi Intézet

Az értelem-süketség és az írástudók felelőssége

A rövid előadás bemutatja az értelem-süketség fogalmát majd Czeslav Milost is segítségül hívva a kommunizmus által rabul ejtett magyar elmék néhány esettanulmányával próbál hozzájárulni az írástudók felelősségével kapcsolatos vitákhoz. Olyan személyiségekről lesz szó, akik kiábrándulván a kommunista ideológiából és politikai gyakorlatból kétségtelenül sokat tettek a sztálinizmus felszámolása érdekében, ugyanakkor korábbi tevékenységükkel építették, erősítették, stabilizálták az autoriter rendszert. Melyik volt az igazi énjük? Vagy mindkettő az volt? Használható e kérdés megválaszolása során az értelem-süketség fogalma?

Csepeli György, szociológus, ELTE és Miskolci Egyetem BTK, alkalmazott Társadalomtudományok Intézete

“Credo, ergo sum” - Makkai János tudásszociológiája

A hidegháború közelítő végén született a menedzsment elméletben a VUCA betűszó, mely a változófényben lévő világ négy meghatározó jellemzőjére, a változékonyságra, a bizonytalanságra, a komplexitásra és a kétértelműségekre utalt. Az önmagát beteljesítő jóslat széttűzta a modernitás racionális episztemológiai alapjait. A változékony, bizonytalan, komplex és kétértelmű világ háborzongató idegenségében az ember számára nem maradt más, mint a hit adta bizonyosság. Makkai János, a múlt század első felében Magyarországon élt politikai gondolkodó 1943-ban saját kiadásában magyarul jelentette meg a politikai hiedelmekről szóló visszhangtalan maradt könyvét. Az előadásban a könyv üzenetének a VUCA világban egyre növekvő aktualitásáról lesz szó.